خبر

نامه آخوندی به جهانگیری درباره مسکن مهر

● قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی با اشاره به نامه آخوندی به معاون اول رئیس‌جمهوری درخصوص عدم پرداخت مصوبات مالی دولت درباره مسکن مهر، گفت: با وجود دستور آقای نوبخت به مدیر تلفیق سازمان برنامه، هنوز یارانه مسکن مهر پرداخت نشده است. احمد اصغری‌مهرآبادی در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به مشکلات مربوط به پروژه‌های مسکن مهر اظهار کرد: وزیر راه و شهرسازی به مدیرعامل بانک مسکن تاکید کرده که افزایش صدمیلیون‌تومانی وام مسکن مهر هرچه سریع‌تر پرداخت شود تا پروژه‌های این طرح فعال شود.

شبه‌دولتی‌ها مشتری کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای

● علیرضا مناقبی، رئیس مجمع واردات در گفت‌وگو با مهر به گسترش سوءاستفاده از کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای اظهار کرد: بازار کارت‌های بازرگانی به وضعیتی رسیده است که سوءاستفاده‌کنندگان این جسارت را به خود می‌دهند که در اینترنت و شبکه‌های مجازی نسبت به خریدوفروش و اجاره آنها تبلیغات و از تجارت بین‌المللی کشور خوشه‌چینی کنند. رئیس مجمع واردات افزود: متأسفانه به محض طرح این موضوع، انگشت اتهام به سمت بخش خصوصی گرفته می‌شود. این در حالی است که نباید مصرف‌کنندگان کارت‌های اجاره را منحصر به بخش خصوصی دانست، بلکه به نظر می‌رسد بیشترین مشتری آن، شبه‌دولتی‌ها و حتی ممکن است برخی شرکت‌های دولتی باشند.

سقوط آزاد سرمایه‌گذاری صنعت از سال ۸۷

● رئیس مؤسسه مطالعات بازرگانی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری صنعت کشور از سال ۸۷ سقوط آزاد در ارقام را نشان می‌دهد، تصریح کرد: این سرمایه‌گذاری حاکی از آن است که فعالیت‌های تولیدی به‌هیچ‌وجه برای سرمایه‌گذاری جذابیت ندارد. محمدرضا رضوی در نشست خبری خود با بیان اینکه ورود به انقلاب چهارم صنعتی در راستای تولیدات صنعتی قابل رقابت در عرصه جهانی امری اجتناب‌ناپذیر است، گفت: شواهد و روند دگرگونی فناوری در دهه اخیر، حاکی از تحولات گسترده در فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی با محوریت شبکه‌ها و سیستم‌های هوشمند است. رئیس مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی با بیان اینکه بررسی ارقام سرمایه‌گذاری در صنعت کشور از سال ۸۷ سقوط آزاد در سرمایه‌گذاری صنعتی را نشان می‌دهد، تصریح کرد: این ارقام حاکی از آن است که به‌هیچ‌وجه فعالیت‌های تولیدی برای سرمایه‌گذاری جاذبه ندارد. وی با تأکید بر اینکه ما به یک الگوی جدید احتیاج داریم، گفت: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی و مرکز آموزش بازرگانی در راستای رسالت خود برای معرفی تحولات کلیدی که پیش روی صنعت و تجارت ایران با همکاری کمیسیون اروپا و انجمن اروپایی راهبران پروژه‌ها پس از برگزاری موفق اولین همایش چهارمین انقلاب صنعتی، دومین همایش را با حضور ۱۴ نفر از محققان برجسته در حوزه مربوطه برگزار می‌کند. وی همچنین در پاسخ به سؤالی درباره کسب‌وکارهای نوین مانند اسنپ و تپسی و اینکه برخورد با این‌گونه مسائل چگونه باید باشد، گفت: اگر در سال‌های گذشته توانستیم جلو تکنولوژی‌هایی که پدید آمده را بگیریم می‌توانیم جلو این فناوری‌ها را هم بگیریم. تکنولوژی‌های نوظهور تأثیر خود را برای زندگی و جهان می‌گذارد و چاره‌ای جز استفاده از آنها نداریم.

روایت معاون وزیر اقتصاد از پشت پرده خصوصی‌سازی در گفت‌وگو با «شرق»

اتهامات ناروایی به ما زدند

اگر کسی اطلاعات و شواهدی علیه واگذاری مخابرات به اعتماد مبین دارد، در دادگاه شکایت کند

ادامه از صفحه اول

اساسا کنارگذاشته‌شدن من از سازمان خصوصی‌سازی در سال ۸۴ بی‌ربط به این موضوع نبود که آقایان آن بحث را یک‌جور اداره می‌کردند و ما هم معترض بودیم...آن زمان نامه‌هایی به آقایان مسئولان امر نوشتم و سؤالاتی مطرح کردم که باید پاسخ داده شود، منتها به جای پاسخ‌گویی به سؤالات صورت‌مسئله را پاک کردند و گفتند هرکس این سؤالات را می‌پرسد، بیرون برود و ما خودمان بلد هستیم، هرچه می‌گوییم اجرا شود و سؤال بی‌سؤال». وقتی از پوری‌حسینی درباره علت کوتاه‌آمدن در مقابل فسخ قرارداد مخابرات می‌پرسم هم پاسخ می‌دهد: «ما هستیم و یک قرارداد که سازمان خصوصی‌سازی با خریداری به نام شرکت توسعه اعتماد مبین منعقد کرده. من به‌عنوان سازمان خصوصی‌سازی می‌توانم بگویم اشتباه کرده‌ام که این قرارداد را با شما بسته‌ام؟ نمی‌توانم. چون قرارداد دوطرفه است... بعضی‌ها می‌گویند اصل واگذاری از ریشه خراب بود. نزد محکمه برود و بگوید من به استناد شواهد و ادله اثبات می‌کنم که واگذاری مخابرات خلاف قانون بوده و این معامله باید به این دلایل باطل شود. اتفاقا می‌گویم اگر کسی اطلاعات و شواهدی دارد، در دادگاه شکایت کند».

بحث بر سر آزادسازی سهام عدالت است و اینکه قرار است لایحه‌ای دراین‌زمینه به مجلس فرستاده شود. با توجه به اینکه از سال ۸۸ تاکنون فقط یک سال پرداخت سود داشته‌ایم و در این مدت یک‌سری افراد به دنیا آمده و یک‌سری هم متوفی شده‌اند، سرنوشت آنها چه می‌شود؟

اگر سودی بین مردم توزیع شده کاملا غلط است. دولت سهمی را از شرکتی -مثلا از شرکت‌های ملی مس، فولاد مبارکه، هلدینگ خلیج فارس یا بانک ملت- برای مشمولان سهام عدالت تعیین کرد که قیمت این سهم صد تومان است. این صد تومان مال دولت است و دولت می‌خواهد این صد تومان را به مردم بفروشد. خب مردم پول ندارند، این سهم را هم نمی‌خواهند و اصلا سهام‌داری بلد نیستند. طرح سهام عدالت می‌گوید سهام را علی‌الحساب به نام مشمولان بنویس،۱۰ سال هم وقت بده که این ۱۰۰ تومان را از محل سود سهم به تو برگردانند، اگر در این ۱۰ سال یا زودتر تمام شد الحمدالله، اگر نشد می‌توانند الباقی را پول بدهند و شما این سهم را برایشان آزاد کنید؛ بنابراین سهمی که هنوز مردم پولش را نداده‌اند و به نامشان نشده و قرار است اگر آن سهم، سودی داشته باشد، از طرف خریداران به خزانه بابت خرید همان سهم ریخته شود، ما چه حقی داریم آن سود را بین مردم توزیع کنیم؟ این سهام هنوز مال مردم نشده که سودش را تقسیم کنیم. فعلا قرار است سودش را از طرف مردم بدهند که این سهم مال مردم شود.

یعنی اگر سودی پرداخت شده غیرقانونی بوده؟

قطعا غیرقانونی بوده. هر سودی قبل از ۱۰ سال و آزادسازی بین مردم توزیع شده غیرقانونی بوده و به‌همین‌دلیل مجلس وقت در برنامه پنجم به‌صراحت گفت هر نوع تقسیم سودی قبل از آزادسازی ممنوع است اما چون بعضی‌ها به این توضیح واضحات توجه نمی‌کردند مجلس این توضیح را در قانون ذکر کرد.

منظورتان از بعضی‌ها، رئیس دولت وقت است؟

همه متوجه می‌شوند منظورم چیست. یک عده توجه نکردند و سود را بین مردم غیرقانونی توزیع کردند. مجلس وقت هم این مطلب واضح را قانون کرد که آقایان متوجه شوند وگرنه از اول هم معلوم بود که نباید این کار انجام شود. بدیهی بود که تا پایان ۹۴ هم نباید سودی توزیع می‌شد، آن کار اشتباه بود. الان که انتهای ۱۰ سال هستیم، مقدار پولی که حدودا هزارو ۳۵۰ میلیارد تومان بود و بین مردم توزیع شده، در صورت‌حساب از کسانی که دریافت کرده‌اند کسر می‌شود؛ یعنی عدالت را برقرار می‌کنیم. اجازه نمی‌دهیم کسانی که به غلط پولی گرفته باشند و کسانی که پولی نگرفته‌اند مساوی باشند؛ اما اینکه الان کجای کار هستیم و تکلیف چیست، ۱۰ سال تمام شده است. الان باید بگوییم هر سال چه‌مقدار این سهام، سود تولید کرده که این سود را به خزانه واریز کرده‌ایم، چون گاهی سودهایی که تولید می‌شد به خزانه نمی‌رفت و بابت افزایش سرمایه منظور می‌شد یا تقسیم نمی‌شد. علنا اینها را حساب کردیم و متوجه شدیم از ۴۷ هزار میلیارد تومانی که باید از مردم پول می‌گرفتیم و به خزانه می‌ریختیم تا در ازای آن ۴۷ هزار میلیارد تومان سهم آزاد می‌شد و به مردم می‌دادیم، تا امروز حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان سهم به خزانه واریز شده و برآوردمان تا پایان سال این است که جمعا حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان سود به خزانه واریز خواهد شد؛ بنابراین به همین اندازه هم سهم آزاد خواهد شد؛ یعنی برای هر فرد، حدود ۵۳۰ هزار تومان سود به خزانه داده‌ایم و معادل همین را هم برایشان سهم آزاد خواهیم کرد، مگر اینکه عده‌ای باقی‌مانده پول‌شان را که چهارصد و خرده‌ای هزار تومان خواهد بود، بخواهند نقدی بپردازند که وقتی پرداخت کردند به همان اندازه سهم بیشتری دریافت خواهند کرد. کسانی که از نظر ما ثبت‌نام شده‌اند، کسانی هستند که بعد از اعلام ما فرم ثبت‌نامی که برایشان فرستاده شده، پر کرده‌اند و به سازمان خصوصی‌سازی فرستاده‌اند. سازمان این فرم را بررسی کرده، بعضی‌ها تکراری بودند که حذف شدند و تعدادی را که مورد قبول بود برایشان دعوت‌نامه فرستاد. دعوت‌نامه به دست مشمول رسید و مشمول، اطلاعات را در فرم دعوت‌نامه تکمیل کرد و به شرکت تعاونی شهرستان مربوطه‌اش با مدارک مراجعه کرد، شرکت تعاونی شهرستانی این مدارک را تأیید و فرم را ذخیره کرد و کاغذی به دست فرد داد که به‌ازای یک میلیون تومان است. هرکس این مراحل را طی کرده، مشمول سهام عدالت است، وگرنه مشمول نیست؛ بنابراین اگر کسی که این مراحل را طی کرده فوت کرده باشد، این سهم به وراثش خواهد رسید؛ اما وراث باید شناسایی شوند. اگر کسی بعد از ثبت‌نام به دنیا آمد هم مشمول نیست؛ بنابراین برای ما ملاک کسانی هستند که این مراحل را طی کرده‌اند. اگر رسید برگه سهام عدالت را گم کرده باشند هم اشکالی ندارد؛ بنابراین هم حق متوفیان محفوظ است و هم حقی برای کسانی که بعد به دنیا آمده‌اند در نظر گرفته نشده است.

از ابتدای این طرح، دهک‌های جمعیتی مد نظر قرار گرفت، نه دهک‌های درآمدی؛ برای نمونه، به خیلی از کارمندان دولت این سهام تعلق گرفته و کارگران ساختمانی در این قضیه وارد نشده‌اند. در واقع خیلی از کسانی که محق بودند، در این طرح نیستند و البته عکس آن هم جاری است. گویا اکنون ثبت‌نام‌ها باز گذاشته شده‌اند تا کمی این ماجرا تعدیل شود. کمی در این رابطه توضیح دهید.

دو وجه وجود دارد. یک وجه اینکه شما می‌گویید از کسانی ثبت‌نام شده که از آنها در جامعه مستحق‌تر هم بوده است؛ حق اینها نبود که ثبت‌نام شوند، در آن زمان عده‌ای که تصمیم‌گیر بودند درست یا غلط این تصمیم را گرفتند و حقی برای عده‌ای ایجاد شد.

آیا نمی‌توانند مانند یارانه، حق این افراد را حذف کنند؟

خیر. کسانی که تصمیم‌گیر بودند، گفتند کسانی را که ثبت‌نام کرده‌اند، ولو اینکه می‌دانیم مستحق‌تر از او در جامعه هم هست و ثبت‌نام نکرده، کنار نمی‌گذاریم مگر اینکه فرد خودش منصرف شود و بگوید این حق من نبوده و سهام نمی‌گیرم. قاطعانه عرض می‌کنم به دفعات در جلسه‌های مختلف در شورای عالی اصل ۴۴ بحث شد و آقایان تأکید کردند هرکس ثبت‌نامش قطعی شد، مشمول سهام عدالت بدانید. ما قصد بیرون‌گذاشتن کسی را نداریم. حتی اگر این ابهام درباره برخی ثبت‌نام‌شده‌ها وجود داشته باشد. اما عده‌ای هستند که استحقاقشان از این افراد بیشتر است، اگر نمی‌توانید به این افراد بگویید سهمت را پس بده، لااقل آنها را هم مشمول کنید و سهم بدهید. بله این مسیر باز است. آقایان شورای عالی اصل ۴۴ هم گفتند دست دولت باز است و باز هم می‌تواند اگر سهمی دارد به عده‌ای دیگر که مستحق هستند، بدهد، آنها را هم شناسایی کند و به آنها هم سهم دهد. منتها با روشی شبیه سهام عدالت. سهم در سهام عدالت، به فرد اختصاص پیدا می‌کند و به فرد مدتی وقت می‌دهند که از محل سود سهم، پولش را بدهد یا از جیب خودش. برای این عده ۱۰ سال منظور شد. شاید برای افراد جدید اگر دولت خواست تصمیم بگیرد و به ما دستور دهد که ثبت‌نام کنیم، بگوید این کار پنج‌ساله انجام شود. اینها مفروضات است. برای سهام عدالتی‌ها دو دهک اول تخفیف دارند اما احتمالا برای افراد جدید تخفیف قائل نمی‌شوند چون به قانون نیاز است؛ بنابراین راه برای شناسایی افراد جدید و اعطای سهام شبیه مکانیسم سهام عدالت بسته نیست، اما حرفم به این معنی نیست که حتما یک تا ۱۰ میلیون افراد جدید را ثبت‌نام خواهیم کرد. فعلا همه منتظرند که ۴۹ میلیون نفر ثبت‌نام‌شده را اصطلاحا تر و خشک کرده و سهامشان را به دستشان برسانیم؛ بلد باشیم، این کار را خوب پیش ببریم؛ بعد از اتمام این کار، به عده‌ای که مستحق‌تر هستند، با تصمیم دولت خدمات می‌دهیم.

هر سودی قبل از ۱۰ سال و آزادسازی بین مردم توزیع شده غیرقانونی بوده و به‌همین‌دلیل مجلس وقت در برنامه پنجم به‌صراحت گفت هر نوع تقسیم سودی قبل از آزادسازی ممنوع است اما چون بعضی‌ها به این توضیح واضحات توجه نمی‌کردند مجلس این توضیح را در قانون ذکر کرد. بدیهی بود که تا پایان ۹۴ هم نباید سودی توزیع می‌شد، آن کار اشتباه بود

اغلب شرکت‌های مشمول سهام عدالت زیان‌ده هستند. با این اوصاف، از چه محلی برای افراد جدید سود در نظر گرفته خواهد شد؟

مگر سهام عدالت الان چطور عمل می‌کند؟ شما سهامی را از شرکتی برمی‌دارید و می‌گویید ۴۰ درصد از سهامت را در این کاسه بریز. از امروز هم این ۴۰ درصد به این عده داده می‌شود اما به نامشان نمی‌شود. هرچه سود از این سهام به دست می‌آید، برای خرید سهام منظور کنید. بعضی از شرکت‌ها هستند که مثلا هر واحد از سهم آنها، با نرخ صد تومان به مشمولان سهام عدالت واگذار شده و در این ۱۰ سال تا امروز ۳۰۰ واحد از آنها سود گرفته‌ایم. برخی از شرکت‌ها در این ۱۰ سال یک ریال سود نیز تولید نکرده‌اند. بعضی‌ها هم کل سودی که تولید کرده‌اند به ۱۰ درصد قیمتشان هم نمی‌رسد. یک سبد است که در آن خیلی عالی و خیلی بد است. به طور میانگین از این سبد در ۱۰ سال گذشته حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان سهم به دست آمده. قیمت روز ۶۷ هزار میلیارد تومان است. قیمت روزی که به اینها سهام دادیم ۴۲ هزار میلیارد تومان است. سهام عدالت یعنی همین. منتها اول گفتیم یک میلیون تومان سهمی که به تو داده‌ایم حدود ۵۳۰ هزار تومانش از محل سود پاس شد، اگر بقیه‌اش را می‌توانی شخصا پرداخت کن که سهام را به نامت کنیم. اگر نداری، به اندازه همین رقم تقریبی ۵۳۰ هزار تومان، سهم به نامت می‌کنیم. بعد از این هم با افراد جدید که جا مانده‌اند، همین‌طور رفتار خواهد شد.

چه شرکت‌هایی برای افراد جدید در نظر گرفته خواهد شد؟

نگران نباشید؛ شرکت هست.

شرکت سودده است؟

مثل همین سبد سهام عدالت است؛ نمی‌گوییم بهتر یا بدتر، همچنان هست و اگر دولت بخواهد می‌تواند تصمیم بگیرد.

در قیاس یارانه و سهام مشکل دارم. بحثی در دولت شکل گرفته که یارانه افراد غیرنیازمند را حذف می‌کنیم، اما چرا این سهام باید برای افرادی باشد که نیازی ندارند؟

یارانه مثل سهام عدالت قانونمند نیست. برای سهام عدالت قانون نوشته شده است. مجلس در سال ۸۷ در سیاست‌های اصل ۴۴، شش ماده نوشته و این جزء قانون است. در اجرای قانون مسئولان وقت ولو به اشتباه، افرادی را شناسایی کرده‌اند. اما گاهی اختیار مطلقی برای دولت برای هدفمندی یارانه‌ها در نظر گرفته می‌شود و دولت می‌تواند راحت تصمیم بگیرد. حقی قانونی در یارانه‌ها برای کسی ایجاد نشد که نتوان از او پس گرفت. درباره سهام عدالت این‌گونه نیست. دولت می‌گوید نمی‌خواهم دست رد به سینه کسانی که شناسایی شده‌اند، بزنم و اگر کسانی را دیدیم که آنها هم مستحق هستند، قبول خواهیم کرد. هنر این نیست که افراد قبلی را بیرون کنم، هنر این است که افراد دیگری را اضافه کنم.

ادامه در صفحه ۱۵

یادداشت

تهدیدها و فرصت‌های آتی صنعت پتروشیمی وانهادگی به‌جای واگذاری

محمد کرمانی . کارشناس صنایع پتروشیمی

● صنعت پتروشیمی یکی از محورهای پیشرفت کشور و پیچیده‌ترین صنعت کشور پس از صنعت هسته‌ای است. اختلاف دمای هزارو ۷۰۰ درجه سانتی‌گراد، اختلاف فشار دوهزارو ۵۰۰ اتمسفر، سرعت دستگاه‌های گردان و دوار آن تا ۶۵ هزار دور در یک دقیقه یعنی بیش از هزار دور در یک ثانیه و وجود همه انواع واکنش‌های شیمیایی شناخته‌شده (به‌جز واکنش‌های هسته‌ای) در این صنعت، شاخص‌های چهارگانه روشنی را از پیچیدگی صنعت پتروشیمی از منظر تکنولوژی به دست می‌دهد. نکته حیاتی اینکه تا دهه آینده، بیش از ۷۰ درصد تمامی قطعات و تجهیزات به‌کاررفته در محصولات صنایع دنیا نظیر صنعت خودرو و لوازم خانگی، از محصولات پتروشیمی و پلیمرهای مهندسی تأمین خواهد شد. سال‌هاست مقامات ارشد کشور از اداره اقتصاد بر مبنای فروش نفت خام انتقاد دارند. منظور از نفت خام، اعم از نفت خام، میعانات گازی، گاز طبیعی و «هر هیدروکربور زیرزمینی و غیرفراوری‌شده دیگر» است. تنها راه جلوگیری از خام‌فروشی مواد نفتی، تبدیل آنها به محصولات باارزش پتروشیمی و پتروپالایشگاهی است. این ارزش، در زنجیره تکمیلی صنعت پتروشیمی گاهی تا ۱۵ برابر قیمت نفت خام هم می‌رسد. در زمینه اشتغال، اگرچه صنایع بالادستی پتروشیمی و واحدهای مگاتُنی آن در زمره صنایع «سرمایه‌بَر» شناخته می‌شوند؛ اما بر مبنای محاسبات اخیر، حدود ۶۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در۶۰ واحد متوسط و بزرگ پتروشیمی در ۵۰ سال گذشته، حدود ۶۰ هزار اشتغال مستقیم را در سه بخش رسمی، قراردادی و پیمانکاری به وجود آورده است؛ به عبارت ساده‌تر، هر یک میلیون دلار سرمایه‌گذاری، عملا یک شغلِ مستقیم در بالادست پتروشیمی ایجاد کرده است؛ اما در زنجیره تکمیلی این صنعت و واحدهای مصرف‌کننده محصولات پتروشیمی، ظرفیت ایجاد اشتغال حداقل ۱۰برابری و با سرمایه‌گذاری متوسط هر شغل ۱۰ میلیون تومان، کاملا در دسترس است...

ادامه در صفحه ۱۵

ادامه از صفحه ۴

اقبال بازار به سهم‌های کوچک

در گروه خودرو، قطعه‌سازان و شرکت‌های کوچک برخلاف بزرگان این صنعت با افزایش قیمت مواجه شدند. گروه فلزات و معدنی‌ها نیز منفی معامله شدند، به‌خصوص شرکت‌های گروه سرب و روی که با روند خنثی در قیمت‌های جهانی روز خوبی را سپری نکردند. کمبود نقدینگی در بازار و نیاز به تزریق پول تازه کاملا حس می‌شود. به‌خصوص در روزهای پایانی سال که سرمایه‌گذاران به دنبال کسب بازدهی‌های کوتاه‌مدت هستند. این شرایط باعث شده نقدینگی موجود تمایل چندانی به سمت سهم‌های بزرگ و شاخص‌ساز نداشته باشد و سهم‌های کوچک در مرکز توجهات باشند. در این میان نیز هستند نمادهایی که باوجود عدم ارزندگی رشدهای قابل‌توجهی را تجربه می‌کنند. دیروز در ادامه بررسی لایحه بودجه سال ۹۶، مجلس مجوز انتشار پنج هزار میلیارد تومان اوراق مشارکت و صکوک را به شهرداری‌ها داد و مقرر کرد دولت بتواند اسناد خزانه اسلامی با سررسید سه‌ساله صادر کند. این روزها تأثیرپذیری بازار سهام از بازار بدهی و همچنین بحث متولی بازار بدهی مورد توجه کارشناسان قرار گرفته است. به نظر می‌رسد گسترش بازار اوراق بدهی باید با راهبردی مشخص و اهدافی معین دنبال شود تا تأثیرات جانبی آن گریبان بازار سرمایه را نگیرد.